

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 3948/24
16.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Слободана Керановића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Синиша Лунић, адвокат из Београда, Краљице Наталије 21, против тужених Града Београда, кога заступа Градско правобранилаштво града Београда, Тиршова 3 и ЈКП “Градска Чистоћа”, са седиштем у Београду, Мије Ковачевића 4, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужених, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 47075/21 од 31.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 16.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 47075/21 од 31.10.2023. године у ставовима првом, другом и четвртном изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе поднеском од 27.10.2023. године. Ставом другим изреке, обавезан су тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате на име претрпљених физичких болова износ од 150.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 80.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 300.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 31.10.2023, до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете солидарно преко досуђеног ставом првим изреке исплате на име претрпљених физичких болова износ од још 50.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од још 100.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због наружености износ од још 120.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од још 50.000,00 динара, све са законском

затезном каматом на почев од 31.10.2023, до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 193.450,00 динара.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе. Тужилац побија пресуду у ставу четвртм изреке, а тужени у ставовима првом, другом и четвртм изреке, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. ЗПП. Трошкове другостепеног поступка парничне странке су опредељено тражиле.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредаба члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе парничних странака неосноване.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима жалбама тужених у првостепеном поступку није учињена ни битна повреда из тачке 12. наведеног става јер је изрека пресуде разумљива, не противречи сама себи ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница, на јасан, непротивречан и убедљив начин, а који логично и недвосмислено произлазе из изведених доказа и целокупног стања у спису, па пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 20.12.2018. око 22,00 часова у Београду, задобио тешку телесну повреду у виду прелома левог скочног зглоба, тако што се, приликом преласка пешачког прелаза, заједно са својом супругом, на углу улица Џона Кенедија и Отона Жупанчича оклизнуо на леду и пао, при чему се на пешачком прелазу налазио лед прекривен снегом. Тужилац је након пада збринут у здравственој установи КБЦ Земун, а потом и у КБЦ Србије, где му је дијагностикована повреда због које је хоспитализован. У истој здравственој установи је оперисан 25.12.2018. године, а из болнице отпуштен 28.12.2018. године. У наредном периоду тужилац је провео извесно време у бањи „Селтерс“ Младеновац на рехабилитацији, а потом био подвргнут редовним контролним прегледима и хируршким интервенцијама које су подразумевале процес одстрањивања остеосинтетског материјала (7.12.2019. године и 4.3.2020. године). Због наведене повреде тужилац је трпео бол јаког интензитета у периоду повређивања који је трајао 2-3 дана, те када је почела болност средњег интензитета, прибегло се оперативном захвату, након чега се вратио јак интензитет бола, који је трајао 1-2 дана и обухватао период непосредно након оперативног захвата. Након тога бол је постала средњег интензитета и трајала 10-14 дана, а потом се наставило као бол слабијег интензитета у трајању од 20-24 дана. Болност средњег интензитета постојала је и 07.12.2019. године када је извађен трансфиксионни шраф и иста је трајала 2-3 дана, а потом је прешла у болност слабијег интензитета у трајању од 7-10 дана, која постепено нестаје. Болност средње јачине јавила се и 4.3.2020. године када је из левог скочног зглоба извађен комплетан остеосинтетски материјал и иста је трајала од 5-7 дана, која је потом прешла у болност слабијег интензитета у трајању од 10-14 дана, да би постепено нестајала уз могућност појаве повремених болова на напор, промену времена. Код тужиоца постоји естетска наруженост мањег степена и умањење животне активности (ЖА) 10%. Тужилац је због наведене повреде трпео примарни страх високог интензитета 1 минут, затим је трпео секундарни страх високог интензитета у трајању до 1 часа, секундарни страх средњег интензитета је трајао око 20 дана и ниског интензитета око 3 месеца, а спорадично је био присутан и у виду антиципаторног страха приликом кретања.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева,

првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио изведеним доказима које је правилно оценио применом одредбе члана 8. ЗПП. Разлоге које је за свој чињенично – правни закључак дао првостепени суд у свему као правилне прихвата и другостепени суд. Жалбама тужених чињенично стање није доведено у сумњу, а у истим нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу члана 372. став 1. ЗПП.

Неосновано тужени жалбама побија правилност извршене оцене доказа. Одредбом члана 8. ЗПП установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и која препушта суду према специфичностима конкретног случаја и резултатима истраживања, да слободно без формалних ограничења, савесно и брижљиво оцени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе, по предлогу странака извести, ради утврђивања одлучних чињеница. Првостепени суд је на основу изведених писаних доказа, саслушањем тужиоца и сведока правилно утврдио да је тужилац задобио тешку телесну повреду у виду прелома левог скочног зглоба, тако што се оклизнуо и пао на пешачком прелазу, који је био прекривен снегом и ледом, правилном применом правила о терету доказивања. Следом изнетог, неосновано је жалбено указивање да је чињенично стање погрешно утврђено јер је засновано на оцени исказа тужиоца коме је првостепени суд поклонио веру. Суд је своје уверење о истинитости изложених навода тужиоца исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и дао јасне и уверљиве разлоге због којих је прихватио његов исказ и правилно закључио о постојању правно релеватних чињеница. С тим у вези, неосновано се жалбама указује да време, место и начин повређивања тужиоца нису утврђени јер је у извештају лекара констатовано да је тужилац повређен “падом на клизавом поду 21.12.2018. године” с обзиром на то да је тужилац повреду претпео у касним вечерњим часовима 20.12.2018. године (око 22 часа), а лекарски извештај носи сутрашњи датум због чекања приликом пријема у болнички центар ради прегледа. Осим тога, како тужени Град Београд током поступка није оспорио чињеницу временских прилика приликом повређивања тужиоца, то са успехом не може исто истицати у жалби.

Исто тако, аргументи изнети у жалби туженог Града Београда којим се спори налаз и мишљење вештака ортопеда – трауматолога, не доводе у сумњу правилност чињеничног закључка првостепеног суда у погледу насталог умањења ЖА код тужиоца од 10%. Наиме, из налаза и мишљења од 19.1.2023. године и изјашњења вештака од 13.9.2023. године, недвосмислено је утврђено да код тужиоца постоји ограничење у покрету зглоба, па је неутемељено указивање да је налаз контрадикторан току лечења истицањем да је нејасно како је судски вештак дошао до такве квалификације телесне повреде ако је ток лечења протекао у савршеном реду и ако је тужилац показивао иницијативу за успешан ток лечења, пошто је у првостепеном поступку, недвосмислено утврђено да код тужиоца постоји ограничење покрета мањег степена и хипотрофија околне мускулатуре, затим неспособност за активно бављење спортом, а при дужем ходу и напору умор, бол и оток, као и могућност да се јаве повремене дегенеративне промене са обзиром на то да се ради о зглобном прелому. Како се у конкретном ради о зглобном прелому била је неопходна хируршка интервенција да би се зглоб вратио у нормални статус, а прелом стабилизовао, таква повреда не може проћи без последица с обзиром на то да је цепањем меких ткива и преломом нарушен интегритет зглоба. Првостепени суд је правилно поступио када је, након што је вештак отклонио све евентуалне недоумице, поклонио веру његовом налазу и мишљењу уз образложење да је исти потпун, логичан, јасан и у свему дат у складу са правилима струке, те да је вештак детаљно одговорио на примедбе. Наводи да тужиоцу не припада накнада нематеријалне штете за душевне болове због умањења ЖА јер са психијатријске стране

нема умањења, већ само са аспекта ортопедије, не могу се прихватити као основани. Ово са разлога што тужилац трпи душевне болове због умањења ЖА, односно трајних последица задобијених повреда и начина на које се оне манифестују у обављању свакодневних активности. Дакле, умањење ЖА које у конкретном случају постоји код тужиоца са аспекта ортопедије, доводи свакако до трпљења душевних болова, без обзира на то што није претрпео умањење ЖА и са психијатријског аспекта.

Првостепени суд је на поуздано и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је закључио да су тужени солидарно одговорни за штету коју је претрпео тужилац услед пада на пешачком прелазу због неочишћеног снега и леда, која је у директној узрочно-последичној вези са штетним догађајем, у смислу члана 184. Закона о облигационим односима-ЗОО, имајући у виду да је законска обавеза туженог Града Београда да уређује и обезбеђује услове обављања и развоја комуналне делатности која подразумева и послове одржавања улица и путева, односно да на својој територији организује обављање делатности одржавања чистоће јавних површина која, између осталог, обухвата и улице (коловоз, тротоар), а преко туженог ЈКП „Градска чистоћа”, којем је поверена наведена делатност. Суд је оценио неоснованим истакнуте приговоре недостатка пасивне легитимације, закључујући да поверавање послова одржавања чистоће јавних површина друготуженом, не ослобађа одговорности Град Београд за штету коју је неко лице претрпело услед необављања или неадекватног обављања поверених послова и стога су тужени дужни да тужиоцу накнаде нематеријалну штету коју је претрпео услед пада на пешачком прелазу због неочишћеног снега и леда.

Одлучујући о висини штете, руководећи се налазима и мишљењима вештака медицинске струке, првостепени суд је оценио да јачина и трајање физичких болова и страха, као и душевних болова због умањења ЖА и због наружености, оправдавају досуђивање правичне новчане накнаде за те видове нематеријалне штете, при чему је правилно одмерио висину правичне новчане накнаде, применом одредбе члана 200. ЗОО. На правилно досуђене и одмерене износе правичне накнаде, првостепени суд је правилном применом члана 277. ЗОО, тужиоцу досудио и законску затезну камату почев од дана доношења првостепене пресуде. По налажењу овог суда досуђивање нижих износа не би било у складу са сврхом која се овом накнадом остварује и не би се постигао циљ накнаде.

Супротно наводима жалби тужених, првостепени суд је правилно применио материјално право приликом оцене приговора недостатка пасивне легитимације и правилно закључио да су тужени у обавези да тужиоцу солидарно накнаде штету. Неосновано тужени Град Београд понавља приговор у погледу своје одговорности, јер је, како то тужени истиче, његова обавеза да уређује и обезбеђује услове за обављање комуналних делатности, а не и да их непосредно врши. Супротно наводима жалбе, одговорност туженог Града Београда за накнаду штете произлази из члана 2. ст. 1, 2. и 3. тачка 10. и члана 32. став 2. Закона о комуналним делатностима (“Службени гласник РС” бр. 88/11, 104/16, 95/18), у вези са чл. 172, 174. и 184. став 1. ЗОО, према којима је законска обавеза туженог Града Београда да на својој територији уређује комуналне делатности од општег интереса, између осталог, да одржава улице и путеве, да их поверава на одржавање јавним предузећима које у ту сврху оснива, и да врши надзор над вршењем поверених радова. Одговорност туженог Града Београда за штету насталу у вези са делатношћу коју је дужан да обавља је објективна и он за штету одговара без обзира на кривицу, јер је био дужан да уреди и обезбеди услове обављања ове комуналне делатности и да врши надзор над обављањем ових послова, те како се у конкретном случају ради о комуналној делатности која представља опасну делатност, при чему тужени није доказао да је штета потекла од неког узрока који се налази ван

ствари (делатности) чије дејство он није могао предвидети, избећи, ни отклонити, у смислу чл. 173, 174. и 177. ЗОО, имајући у виду да је тужилац услед пада, када се оклизнуо на залеђеном неочишћеном пешачком прелазу, задобио тешку телесну повреду и трпео штетне последице у виду страха, физичког бола, наружености и умањења ЖА, правилна је првостепена одлука у погледу постојања одговорности туженог Града Београда.

Супротно наводима жалбе, одговорност туженог ЈКП „Градска чистоћа” за накнаду штете произлази из одредаба члана 33. став 1. тачка 3. Одлуке о комуналном реду (“Службени лист Града Београда”, бр.10/11, 60/12 ... 75/16, 19/17, 50/18), која предвиђа његову обавезу да уклања снег и лед са пешачких зона, зона успоредног саобраћаја, пешачких прелаза и пасарела, јавних степеништа, тротоара ширих од 5 м, тротоара испред пешачких прелаза, подземних пролаза и уличних сливника, а у вези са одредбом члана 3. став 2. Одлуке о одржавању чистоће (“Службени лист Града Београда”, бр.27/02, 11/5 ... 79/15, 19/17), којом је прописано да је одржавање чистоће уклањање, одвожење и одлагање отпада из посуда за отпатке на јавним местима, као и смећа и другог отпада, односно падавина (снег и лед) са јавних површина и прање тих површина, и одредбом члана 4. став 1. исте одлуке којом је предвиђено да су јавне површине у смислу ове одлуке улице (коловоз, тротоар), тргови, слободни простор између зграда са паркинг просторима, пролаз између колонада, јавни пасажии, саобраћајнице у насељу, подземни пешачки прелази, надвожњаци, јавна стајалишта и мостови. Имајући у виду наведено, како је током поступка несумњиво утврђено да је место пада тужиоца пешачки прелаз на углу улица Џона Кенедија и Отона Жупанчича, и да је пешачки прелаз био неочишћен од снега и леда, то је супротно жалбеним наводима, тужени као јавно предузеће коме је поверена надлежност уклањања снега и леда, између осталог, са пешачких прелаза, одговорно да тужиоцу накнади штету јер није организовао свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује трајно и несметано пружање комуналних услуга и то чишћење јавне површине (пешачког прелаза) од снега и леда.

Нису основани наводи жалби да суд није имао у виду допринос тужиоца настанку штете, односно да није ценио понашање тужиоца које је условило да штета настане или евентуално буде већа него што би иначе била, јер није показао дужну пажњу приликом ходања која одговара временским условима на дан повреде. Ово из разлога што је првостепени суд утврдио из исказа тужиоца да се пажљиво кретао и да је приликом ходања показао потребну пажњу која одговара временским условима на дан повреде, као и да је сходно томе носио адекватну обућу. Поред наведеног, првостепени суд је, супротно жалбеним наводима, правилно оценио и да је без значаја за утврђивање доприноса тужиоца околност да је тужилац при настанку штете у рукама носио кесу, имајући у виду да иста не може представљати терет који би тужиоцу скренуо пажњу и онемогућио га да се конкретном приликом понаша пажљиво и опрезно. Осим тога, терет доказивања чињеница да је тужилац допринео настанку штете, сагласно одредби члана 231. став 3. ЗПП, био на туженима, који у овој парници нису предложили извођење доказа на те околности и нису доказали да је тужилац у конкретној ситуацији допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била, у ком случају би му, према одредби члана 192. став 1. ЗОО, припадало право на сразмерну смањену накнаду. Стога се ни овим наводима жалби не доводи у сумњу правилност и законитост овако донете пресуде.

Другостепени суд је ценио и остале наводе изјављених жалби, али их није посебно образлагао, сагласно члану 396. став 1. ЗПП, јер не могу довести до другачије, за њих повољније одлуке у овој парници.

Из изложених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде, на основу члана 390. ЗПП.

Супротно жалби тужиоца, правилно је првостепени суд правилном применом чл. 153. и 154. ЗПП досудио тужиоцу трошкове поступка, па је на основу члана 401. тачка 2. ЗПП потврђена и одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке. Трошкови се односе на парничне радње чије је предузимање било потребно ради вођења парнице, а њихова висина одмерена је правилном применом Таксене тарифе и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Одлука садржана у ставу другом изреке ове пресуде донета је применом члана 165. став 2. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП, имајући у виду да парничне странке нису успеле у поступку по жалби.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић